

Försäkringsvillkor

För individuell tjänstepensionsförsäkring

Fondförvaltning i PP Pension Tjänstepensionsförening

Försäkringsvillkoren gäller från och med 1 januari 2021

Försäkringsvillkor avser försäkringsavtal som ingåtts såväl före som efter detta datum

Innehållsförteckning:

1. Inledande bestämmelser.....	1	15. Förmånstagarförordnande	5
2. Definitioner	1	16. Ändring av försäkring	6
3. Försäkringens ikraftträdande.....	2	17. Ändring av villkor och fondurval	6
4. Information från PP Pension	2	18. Avgifter för försäkringen.....	6
5. Premiebetalning.....	2	19. Räntebestämmelser	6
6. Fondförvaltning	2	20. Utbetalningsbestämmelser	6
7. Uppsägning och återbetalning av premie.....	3	21. Pantsättning, belåning, återköp och överlåtelse	7
8. Hälsoprövning.....	3	22. Skatt.....	7
9. Flytträtt.....	3	23. PP Pensions ansvarsbegränsningar.....	7
10. Ålderspensionens storlek.....	4	24. Inskränkningar.....	7
11. Utbetalning av ålderspension	4	25. Överklagande av beslut.....	9
12. Återbetalningsskydd.....	4	26. Preskription.....	9
13. Utbetalning vid dödsfall.....	4	27. Hantering av personuppgifter.....	9
14. Premiebefrielse	4	28. Skaderegistrering	9

1. INLEDANDE BESTÄMMELSER

Dessa villkor är tillämpliga på livförsäkring med anknytning till investeringsfonder. Försäkringsgivaren åtar sig inget ansvar för värdeutvecklingen i försäkringsavtalet. Livförsäkring med fondanknytning kan tecknas av arbetsgivare som är juridisk eller fysisk person som har ett fast driftställe i Sverige samt uppfyller villkoren enligt koncession för PP Pension Tjänstepensionsförening. Den försäkrade ska vara anställd hos arbetsgivaren och ha fyllt 16 år men inte 75 år (för Premiebefrielseförsäkring gäller max ålder 60 år), samt vara svensk medborgare, ha ett svenskt personnummer och vara berättigad till ersättning från den Svenska Försäkringskassan.

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbeskedet, i dessa villkor och i PP Pension Tjänstepensionsförenings vid var tidpunkt gällande försäkringstekniska riktlinjer, beräkningsunderlag och regler samt i försäkringsavtalslagen (2005:104) (härefter FAL) och svensk lag i övrigt. För försäkringsavtalet gäller därutöver de fondbestämmelser som tillämpas för de investeringsfonder i vilka inbetalda premier är placerade.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren och den försäkrade skriftligen lämnat till PP Pension Tjänstepensionsförening. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig gäller bestämmelserna i FAL. Om oriktigheten eller ofullständigheten upptäcks innan försäkringsfall

inträffar, har PP Pension Tjänstepensionsförening rätt att säga upp försäkringen eller försäkringsmoment däri till omedelbart upphörande.

2. DEFINITIONER

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är PP Pension Tjänstepensionsförening (nedan kallat PP Pension), organisationsnummer 802005-5573. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Försäkringstagare

Försäkringstagare är den som ingår avtal med PP Pension och som är ägare till försäkringen.

Försäkrad

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller.

Premiebetalare

Premiebetalare är den som åtagit sig att betala försäkringen.

Förmånstagarare

Förmånstagarare är den eller de som den försäkrade förordnat som mottagare av utfallande belopp efter den försäkrades död. Se mer under avsnitt 15.

Försäkringstid

- Inträdesålder är lägst 16 år och högst månaden innan den försäkrade fyller 75 år.
- Högsta avtalade utbetalningsålder är 85 år.
- Utbetalningstid kan vara mellan 5 och 20 år. Utbetalningen kan tidigast påbörjas när den försäkrade fyller 55 år och ska upphöra senast då den försäkrade fyller 90 år.
- I övrigt gäller reglerna i inkomstkattelagen (1999:1229).

Fondandel

Med fondandel avses andel i investeringsfond. PP Pension är ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring men ansvarar inte för fondandelarnas värdeutveckling.

Placeringsberättigad

Med placeringsberättigad avses den person som äger rätt att bestämma i vilken eller vilka investerings- eller värdepappersfonder försäkringskapitalet ska placeras respektive omplaceras. Placeringsberättigad är den försäkrade om annat inte särskilt anges.

Fonder

Med fond avses sådan värdepappersfond eller specialfond som PP Pension anvisar för placering av försäkringspremien. Nedan används begreppet fond för sådan värdepappers- eller specialfond.

Skattekategori

Försäkring tecknas som skattekategori P.

3. FÖRSÄKRINGENS IKRAFTTRÄDANDE

Försäkringsavtalet börjar gälla dagen efter den dag då försäkringsstagaren ansökte om försäkringen hos PP Pension, förutsatt att försäkringen enligt tillämplade bedömningsregler kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll, eller vid den senare tidpunkt som angivits i ansökan. Om försäkringen enligt tillämpliga regler ska återförsäkras till viss del inträder ansvarighet för denna del först när återförsäkringen beviljats.

PP Pension har rätt att ta ut premie och avgifter från och med den dag försäkringen träder i kraft även om placering i fond sker senare. Kan försäkringen beviljas endast mot förhöjd premie och/eller förbehåll träder försäkringen ikraft först sedan PP Pension erbjudit försäkringen på dessa villkor och försäkringstagaren antagit erbjudandet. Information om förhöjd premie och/eller förbehåll skickas till den försäkrade.

4. INFORMATION FRÅN PP PENSION

Försäkringsbesked

PP Pension utfärdar försäkringsbesked efter att försäkringsavtal slutits. Försäkringsbesked utfärdas också vid vissa ändringar av försäkringsavtalet. Försäkringsbeskedet är en sammanställning av de specifika försäkringsvillkoren som gäller för försäkringen.

Fondbytesbekräftelse

På begäran från placeringsberättigad skickas fondbytesbekräftelse till denne när fondbyte genomförts.

Information om första premieplaceringen

Information om hur den första premieplaceringen kommer placeras delges den försäkrade i samband med att försäkringsbesked skickas ut. Vid därpå följande premieinvesteringar skickas ingen information avseende dessa.

Årsbesked

PP Pension skickar årsbesked med specifikation avseende bland annat premier, värdeförändring, fondinnehav samt de uttag som gjorts för avkastningsskatt, drifts- och riskkostnader. Årsbeskedet avser ställningen per den 31 december respektive år och skickas till den försäkrade.

5. PREMIEBETALNING

Första premien

Den första premien, liksom engångspremie, ska betalas inom 14 dagar från den dag PP Pension skickat avi om premien. Betalas premien inte inom denna tid träder försäkringen ur kraft. Den blir gällande på nytt från den tidpunkt då premien betalas. Detta förutsätter att betalning sker inom 30 dagar efter utgången av 14-dagarsfristen.

Fortsatt premiebetalning/Löpande premie

Fortsatt premie betalas månadsvis mot faktura. Lägsta årliga premie är 6 000 kronor. Om premiebetalning uteblivit eller inbetalas efter utsatt förfallodatum och drifts- och riskkostnader ska erläggas, sker avdrag för sådana kostnader genom inlösen av andelar från försäkringens värde. Se mer under avsnitt 18.

Premien kan betalas fram tills avtalad pensionsålder.

Engångsbetald premie

Lägsta engångsbetalda premie är 10 000 kronor.

Extrapremie

Extrapremie kan inbetalas när som helst, dock inte efter det att utbetalning påbörjats. Extrapremie påverkar inte den avtalade löpande premien.

Brist i betalningshandlingen

All premiebetalning ska ske med angivande av försäkringsnummer eller enligt de anvisningar som framgår av avin. Om information saknas, är felaktig eller oläslig, eller om betalningen av andra orsaker inte kan hänföras till rätt försäkring och om felet inte beror på PP Pension, sker placering i anvisad fond när betalningen identifierats. PP Pension ansvarar i sådant fall inte för eventuell värdeförändring under tiden fram till det att placeringen kan verkställas.

6. FONDFÖRVALTNING

Rätten att bestämma om placering av de fondandelar som hör till försäkringen samt fondbyte tillkommer den försäkrade eller annan placeringsberättigad. Försäkringskapitalet förvaltas i de fonder inom PP Pensions fondutbud som den placeringsberättigade väljer. Har placeringsberättigad inte gett PP Pension någon placeringsanvisning förvaltas kapitalet i PP Pensions vid var tid gällande fond som anvisas till dem som inte gör något eget val av fonder. Placeringsberättigad kan när som helst ändra placeringsprofilen under premiebetalningstid så att kommande premier som PP Pension erhåller placeras enligt den nya placeringsprofilen.

PP Pension har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet samt ett lägsta placeringsbelopp i varje enskild fond samt liknande inskränkning i rätten till fondval.

Placering av premie

Mottagna premier placeras enligt försäkringens gällande placeringsprofil som placeringsberättigade via PP Pensions internetkontor eller skriftligen meddelat PP Pension och som PP Pension godkänt. Försäkringen tilldelas ingen ränta i avvaktan på placering av premie, ändrad fondfördelning eller fondbyte.

Om särskilda anvisningar inte lämnats beträffande premieplaceringen, placeras premie i den eller de fonder som PP Pension vid var tidpunkt anvisar som fond till dem som inte gör något val.

Fondhandel

Köp och inlösen av fondandelar på begäran av försäkringstagare, försäkrad eller annan placeringsberättigad kan ske till följd av:

- inbetalning av premie
- ändrad fondfördelning
- fondbyte
- flytt av försäkringskapital
- återköp

Köp och inlösen av fondandelar påbörjas så snart det är möjligt efter det att PP Pension mottagit fullständigt och korrekt underlag för transaktionen. Fondförvaltaren lämnar PP Pension uppgifter om de kurser som gäller för fonden vid tidpunkt för köp respektive inlösen av fondandelar samt uppgift om likvid vid köp respektive inlösen. När PP Pension erhållit dessa uppgifter slutförs transaktionen. Det innebär att vid begäran om ändrad fondfördelning och fondbyte kan köp av fondandelar påbörjas först när PP Pension erhållit fondförvaltarens uppgift om kurs och likvid för inlösen av tidigare fondandelar.

Vid köp av fondandelar ska aviserad premie eller försäkringskapital som flyttas till eller inom PP Pension ha mottagits.

Inlösen av fondandelar sker även vid uttag av avgifter och avkastningsskatt samt vid utbetalning från försäkringen. Vid periodisk utbetalning sker inlösen inför varje utbetalningstillfälle vid den tidpunkt som är administrativt och tekniskt mest lämplig.

Aktuella fondbestämmelser för respektive fond anger när handel är möjlig, dagligen eller enligt annan handelscykel. Köp och inlösen kan försenas på grund av redan pågående handel med fondandelar, avgifts- och skatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störning i de tekniska eller administrativa system varav transaktionen är beroende. PP Pension svarar i dessa fall inte för ekonomisk förlust som kan drabba försäkrad eller annan placeringsberättigad, när handel i berörd fond inte kan genomföras.

Begäran om ändrad fondfördelning och fondbyte kan inte verkställas om transaktion inte kan ske i samtliga fonder som är knutna till en försäkring. PP Pension är inte skyldig att verkställa ändringsbegäran där minimi- respektive maximikurser angivits.

När placeringsberättigad begärt ändrad fondfördelning eller fondbyte kan ytterligare sådan begäran tidigast beaktas då transaktionen för den pågående ändringsbegäran är genomförd. Ofullständig begäran om ändrad fondfördelning eller fondbyte kan inte genomföras.

Utdelning från fond återinvesteras i nya fondandelar.

Fondbyte

Begäran om ändrad fondfördelning och fondbyte ska ske skriftligen eller via PP Pensions internetkontor. Begäran via e-post eller fax beaktas inte. PP Pension förbehåller sig rätten att ändra hur begäran ska ske. Den placeringsberättigade äger rätt att göra fondbyte.

Rätten till fondbyte kan dock begränsas i försäkringsavtalet samt av vad som följer nedan:

- Om den försäkrade har avlidit och giltigt förmånstagarförordnande föreligger, övergår fondbytesrätten till inträdande förmånstagare.

Om förmånstagare har insatts i ordningsföljd, tillkommer fondbytesrätten den förmånstagare som är insatt i första hand, eller om denne förmånstagare avstår eller inte längre finns i livet, den förmånstagare som enligt förordnandet därefter är berättigad.

- Om den försäkrade har avlidit och släktutredning med anledning av dödsfall pågår, eller om den som gör anspråk på försäkringskapitalet inte har styrkt sin rätt, tillåts ingen omplacering förrän den som gör anspråk på försäkringskapitalet har styrkt sin rätt.
- Om två eller flera förmånstagare samtidigt är berättigade till försäkringskapitalet delas försäkringen upp mellan förmånstagarna med samma fondplacering som tidigare. Därefter får varje förmånstagare själv bestämma i vilka fonder som kapitalet ska placeras i.

7. UPPSÄGNING OCH ÅTERBETALNING AV PREMIE

Uppsägning av försäkring

Försäkringstagaren har enligt lag rätt att när som helst säga upp försäkringen med omedelbar verkan eller vid en viss framtida tidpunkt. Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då den kom fram till PP Pension. Om inte annat följer av försäkringens art, har försäkringstagaren rätt att i samband med uppsägningen få försäkringen ändrad till premiefri försäkring (frībrev), eller på sätt som närmare anges i dessa försäkringsvillkor, få den återköpt av PP Pension, i den mån inte rätt till återköp saknas enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Återbetalning av inbetald premie

I fråga om eventuell återbetalning av premie gäller PP Pensions vid var tidpunkt gällande regelverk. Återbetalning sker utan ränta.

8. HÄLSOPRÖVNING

Moment som hälsoprövas

Försäkring med tilläggsmomentet premiefrielse ska hälsoprövas. I dessa fall sker hälsoprövning vid nyteckning samt vid höjning av premie. Vid vissa produktändringar kan hälsoprövning krävas.

Försäkring utan återbetalningsskydd som ändras till försäkring med återbetalningsskydd hälsoprövas vid tidpunkten för ändringen. Hälsoprövning kan också ske innan försäkringskapital kan flyttas enligt punkt 9.

Regler

Hälsoprövningen följer de krav och regler som PP Pensions återförsäkringsbolag vid var tid tillämpar.

9. FLYTTRÄTT

Allmänt

Försäkringstagaren och den försäkrade har rätt att flytta pensionskapitalet till annan försäkringsgivare. Flytt kan ske först efter att försäkringen varit gällande i ett år och under förutsättning att det nya försäkringsavtalet kan ses som en direkt fortsättning av det gamla avtalet. Detta gäller under förutsättning att försäkringstagaren kan uppvisa försäkringsbrev eller annan liknande handling avseende den försäkring i mottagande bolag som kapitalet ska flyttas till. Försäkringen hos den mottagande försäkringsgivaren får inte vara under utbetalning. Om flytträtten utnyttjas upphör försäkringen och den eventuellt tillhörande premiefrielsen att gälla då flytten verkställs. Avgift för flytt av pensionskapital tas ut enligt PP Pensions vid var tidpunkt gällande prislista.

PP Pensions krav för flytt

För att flytta pensionskapital för en ålderspension utan återbetalningsskydd förbehåller sig PP Pension rätten att utföra hälsoprövning av den

försäkrade för att bedöma om flytt ska beviljas. Flytt beviljas om PP Pensions riskbedömningsregler tillåter det och nekas om den försäkrade vid hälsoprövningen befunnits lida av allvarlig sjukdom.

Flytt kan ske under hela försäkringstiden även under tid då utbetalning pågår.

Flytt ska meddelas PP Pension senast två månader före flyttidpunkten. Försäkringstagaren – och i förekommande fall den försäkrade – ska lämna de uppgifter PP Pension behöver för att kunna överföra pensionskapitalet till annan försäkring eller försäkringsgivare.

Bestämmande av försäkringens värde vid flytt från PP Pension till annan försäkringsgivare

Det värde som försäkringstagaren tillgodoräknas vid flytt är det aktuella försäkringskapitalet efter avdrag för upplupna kostnader och avgifter den dag då PP Pension återköper försäkringen för att genomföra flytten.

Flytt av kapital till försäkring i PP Pension från försäkring hos annan försäkringsgivare eller från annan försäkring inom PP Pension

Vid flytt av kapital till PP Pension från annan försäkringsgivare eller från annan försäkring inom PP Pension placeras det inflyttade kapitalet enligt den placeringsnyckel som gäller för försäkringen den dag då PP Pension kan placera kapitalet. Försäkring till vilken mottagande av kapital ska göras får inte vara under utbetalning.

Om den avgivande försäkringsgivaren beslutar att inte medge en överföring av försäkringskapital till PP Pension eller om en överföring av annat skäl inte kommer till stånd, upphör försäkringsavtalet att gälla utan ansvar för PP Pension. Detta gäller om försäkringen tecknats endast i syfte att göra en överföring av kapital från annan försäkringsgivare.

10. ÅLDERSPENSIONENS STORLEK

Storleken på utbetalt belopp beror bland annat på inbetalda premier, den försäkrades ålder vid utbetalningarnas början, utbetalningstidens längd, avgifter samt värdeutvecklingen på försäkringskapitalet. Utbetalningsbeloppet varierar över tiden.

Vid utbetalning av försäkringen säljs fondandelar motsvarande ett belopp beräknat på försäkringskapitalet. Vid innehav i fler än en fond kommer fondandelar att säljas i förhållande till respektive fonds andel av det totala innehavet. Sådan försäljning sker i enlighet med de principer som PP Pension vid var tid tillämpar och på sätt som fondbolagets fondbestämmelser medger.

11. UTBETALNING AV ÅLDERSPENSION

Ålderspension utbetalas månadsvis i efterskott från och med den månad den försäkrade uppnår avtalad pensionsålder och så länge som avtalats. Utbetalningstid kan vara mellan 5 och 20 år. Den försäkrade kan ta ut ålderspensionen i förtid, dock tidigast från månaden efter den försäkrade fyllt 55 år.

Val av utbetalningslängd kan göras senast vid utbetalningstidpunkten. Den försäkrade har inte rätt att ändra utbetalningslängd efter att utbetalning påbörjats.

Börjar utbetalningen vid annan tidpunkt än avtalad gäller att utbetalning av försäkringsbelopp ska ske senast en månad efter det att rätt till utbetalning inträtt och att den försäkrade fullgjort vad som åligger denne. I god tid innan avtalad utbetalningstidpunkt kontaktas den försäkrade för inhämtande av uppgifter om hur utbetalning ska ske, vilken skatt som ska dras och till vilket konto utbetalningen ska göras.

Om en utbetalning begärs vid annan tidpunkt än avtalad och det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig gör PP Pension inte utbetalning förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

Storleken på ålderspensionen, se punkt 10.

12. ÅTERBETALNINGSSKYDD

Den försäkrade kan välja att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd innebär att utbetalning av försäkringskapitalet till förmånstagare kan göras vid den försäkrades dödsfall.

- Vid dödsfall innan ålderspension har börjat utbetalas till den försäkrade, utbetalas försäkringskapitalet till förmånstagare under minst 5 års tid.
- Vid dödsfall efter det att tidsbegränsad ålderspension har börjat utbetalas till den försäkrade, fortsätter utbetalningen till förmånstagare under så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalningen av ålderspensionen.

Återbetalningsskyddet kvarstår även efter det att ålderspensionen börjat utbetalas. Återbetalningsskydd kan väljas till eller tas bort vid valfri tidpunkt. Återbetalningsskyddet kan dock inte läggas till under pågående utbetalning av ålderspension.

Innan den försäkrade fyllt 50 år kan den försäkrade – utan hälsoprövning – välja till återbetalningsskydd till försäkringen om detta sker inom tolv månader från familjehändelse. Med familjehändelse avses att den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn. I annat fall krävs hälsoprövning för att lägga till återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd kan inte läggas till under pågående utbetalning av ålderspension.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in. För försäkrad som lider av allvarlig sjukdom beviljas dock återbetalningsskydd enbart avseende premier som tjänas in från och med månaden efter den då valet av återbetalningsskydd görs.

Utbetalning av återbetalningsskydd sker månadsvis i efterskott.

13. UTBETALNING VID DÖDSFALL

Om PP Pension så önskar ska dödsfallet styrkas. Behövs kompletterande handlingar ska dessa anskaffas och sändas in utan kostnad för PP Pension. Medgivande ska lämnas om PP Pension begär det så att PP Pension kan inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning.

Utbetalning av försäkringsbelopp ska ske senast en månad efter det att den som begär utbetalning fullgjort vad som åligger denne. Om en utbetalning begärs och det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, eller om utredning behövs av annat skäl, gör PP Pension inte utbetalning förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

14. PREMIEBEFRIELSE

Premiefrielse tecknas som tilläggsmoment till försäkringen. Tilläggsmomentet hälsoprövas enligt vid var tid gällande riskregelverk. Premiefrielse innebär att premiebetalningen i vissa fall övertas, helt eller delvis, av försäkringsgivaren. Premiefrielseförsäkringen upphör vid samma tidpunkt som premieinbetalningarna ska upphöra enligt försäkringsavtalet eller vid den försäkrades dödsfall dessförinnan, dock senast när den försäkrade uppnår 65 års ålder. Lägsta inträdesålder för den försäkrade är 16 år och högsta inträdesåldern är månaden innan den

försäkrade fyller 60 år. Avtalad försäkringstid (tiden mellan tecknings-tillfället och avtalad utbetalningsålder) måste vara minst fem år.

Kostnad (riskpremie) för premiefrielse

Se gällande prislsta.

Rätt till premiefrielse

Rätt till premiefrielse inträder om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada blir arbetsoförmögen i mer än 90 dagar eller – vid fall av upprepad arbetsoförmåga – under de senaste tolv månaderna i sammanlagt mer än 90 dagar under perioder om vardera minst 30 dagars varaktighet, är eller har varit på grund av sjukdom eller olycksfall, till minst 25 procent oförmögen till arbete. För att ersättning ska utgå vid återfall i arbetsoförmåga erfordras att denna varar minst 30 dagar. Premiefrielse utgår med fullt belopp vid fullständig arbetsoförmåga och i annat fall med så stort belopp som svarar mot graden av arbetsoförmågan.

Rätt till premiefrielse upphör vid samma tidpunkt som premiebetalningen ska upphöra enligt försäkringsavtalet, eller vid tid för dödsfall om den försäkrade dessförinnan avlider, eller om graden av arbetsoförmåga understiger 25 procent. Bedömningen av arbetsoförmåga ska ske på grundval av sådana skador och symtom som kan fastställas av oberoende expertis och med hänsyn till den försäkrades förmåga att trots sjukdomen eller olycksfallsskadan kunna utföra sitt vanliga arbete eller annat arbete som motsvarar den försäkrades krafter och färdigheter och som rimligen kan krävas av denne med hänsyn till den försäkrades ålder, utbildning, tidigare verksamhet och bosättningsförhållanden.

Anmälan om sjukdom eller olycksfallsskada ska göras skriftligen till PP Pension snarast möjligt vid sjukperiodens början. Vid anmälan ska läkarintyg, sjukintyg eller annat läkarutlåtande bifogas. Läkarens bedömning av den försäkrades arbetsoförmåga ska framgå i dessa handlingar. Under sjukperioden ska läkarintyg, sjukintyg eller annat läkarutlåtande därefter fortlöpande, utan kostnad för PP Pension, skickas in till PP Pension.

För att fastställa rätt till premiefrielse kan PP Pension föreskriva att den försäkrade inställer sig för undersökning hos av PP Pension särskilt anvisad läkare. Nödvändiga resor i samband med sådan särskild undersökning bekostas av PP Pension. Medgivande för PP Pension eller dess återförsäkrare att för bedömning av sin ansvarighet inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas om PP Pension eller dess återförsäkrare begär det.

15. FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE

Förmånstagare till ålderspensionen är den försäkrade. Förordnandet kan inte återkallas.

Förmånstagare till återbetalningsskyddet är den eller de som den försäkrade förordnat som mottagare av utfallande belopp efter den försäkrades död. Rättigheten att bestämma förmånstagarförordnande är överläten till den försäkrade och kan ej återkallas utan den försäkrades medgivande. Förordnande eller ändring av förordnande ska ske skriftligen och på blankett som PP Pension tillhandahåller.

Tillåtna förmånstagare

Inkomstskattelagen styr vilka möjliga förmånstagare man kan ha till en ålderspension med återbetalningsskydd:

- make/maka/sambo/registrerad partner

- tidigare make/maka/sambo/registrerad partner
- barn till den försäkrade eller dennes make/maka/sambo/registrerade partner eller tidigare makes/makas/sambos/registrerad partners barn.
- Styvbarn och fosterbarn till den försäkrade eller dennes make/maka/sambo/registrerad partner eller tidigare make/maka/sambo/registrerad partners styvbarn och fosterbarn.

Generellt förordnande

I första hand den försäkrades make/maka eller, om den försäkrade inte är gift, den försäkrades sambo.

I andra hand den försäkrades arvsberättigade barn i första led.

Tolkning av förmånstagarförordnande

Make/maka avser förmånstagare som den försäkrade är gift med vid dödsfallet. Med make/maka avses även registrerad partner enligt lag (1994:1117) om registrerat partnerskap. Förordnande till make upphör att gälla om mål om äktenskapsskillnad respektive mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses den person med vilken den försäkrade sammanbodde vid tidpunkten för dödsfallet enligt sambolagen (2003:376).

Barn avser förmånstagare som är den försäkrades arvsberättigade barn i första led. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Om styvbarn och eller fosterbarn ska vara förmånstagare måste dessa då namnges i ett särskilt förmånstagarförordnande. Försäkringsbeloppet fördelas lika mellan barnen och varje gren får lika stor andel av beloppet. I avlidet barns ställe inträder övriga barn.

Vid förordnande "make/maka/sambo och barn" får maken/makan/sambon hälften och barnen hälften av försäkringsbeloppet. Är maken/makan/sambon avliden får barnen hela beloppet. Om samtliga barn är avlidna får maken/makan/sambon hela beloppet.

Om förmånstagare har insatts i bestämd ordningsföljd, tillkommer bestämmelserätten den förmånstagare som är insatt i första hand eller – om denne förmånstagare avstår eller inte längre finns i livet – den förmånstagare som enligt förordnandet därefter är berättigad.

Twist om tolkning av förmånstagare

Om twist uppkommer beträffande tolkning av ett förmånstagarförordnande eller dess omfattning i övrigt tar PP Pension inte ställning till tvisten annat än om någon del av anspråket framstår som uppenbart ogrundat. I avvaktan på att de tvistande kommer överens eller tvisten prövas i domstol förräntar PP Pension förfallet belopp med den räntesats som PP Pension vid varje tillfälle tillämpar. PP Pension kan även välja att deponera förfallet belopp hos Länsstyrelsen. I båda fallen sker det genom att PP Pension, givet att fondbolagets fondbestämmelser medger det, inom 30 dagar räknat från den dag PP Pension fått kännedom om samt bekräftat att twist uppstått löser in försäkringens fondandelar.

Avståenderätt

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå sin rätt enligt förmånstagarförordnandet. Om inte annat framgår av förordnandet, inträder den eller de som enligt förordnandet skulle ha fått utbetalning om den avstående avlidit. Avstående ska göras innan förmånstagare tillträtt sitt förvärv.

Förfoganderätt

Förmånstagare erhåller förfoganderätt till sin del av försäkringen när dödsfallsutredningen är avslutad hos PP Pension, om ej annat framgår av försäkringsvillkoren eller föreskrivs i förmånstagarförordnandet. Förmånstagare som inte erhåller förfoganderätt, har ändå rätt att byta fonder.

16. ÄNDRING AV FÖRSÄKRING

Den försäkrades ändringsrätt

Den försäkrade har rätt att:

- välja att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd enligt punkt 12
- anmäla nytt förmånstagarförordnande enligt punkt 15
- begära förtida eller uppskjutet uttag av ålderspensionen enligt punkt 11
- ändra utbetalningstid enligt punkt 11
- fondbyte enligt punkt 6

Försäkringstagarens ändringsrätt

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringsavtalet och att ändra premiebelopp. Ändringen ska meddelas PP Pension skriftligen eller på annat överenskommet sätt.

Förmånstagarers ändringsrätt

Förmånstagare till återbetalningsskydd har möjlighet att ändra försäkringen om den försäkrade avlider innan utbetalning av ålderspension påbörjats och om begäran om ändring inkommer till PP Pension före utbetalning av återbetalningsskydd påbörjats. Följande ändringar är möjliga:

- begära uppskjutet uttag av återbetalningsskydd
- ändra utbetalningstiden enligt vid var tidpunkt gällande regelverk
- avstå sin rätt till återbetalningsskydd
- fondbyte enligt punkt 6

Speciella regler för vissa tjänstepensioner

Vid vissa tjänstepensioner där premien enligt pensionsavtalet retroaktivt ska justeras vid ny lön, till exempel avseende alternativ ITP, medför dessa retroaktiva ändringar att redan gjorda premiebetalningar ska kompletteras. Detta sker på följande sätt:

Löneförändringen ger en ny högre premie med retroaktiv verkan

Den uppkomna premieskulden regleras i efterhand genom att en extra-premie aviseras av PP Pension.

Löneförändringen ger en ny lägre premie med retroaktiv verkan

Ett tillgodohavande beräknas och dras av på kommande premier.

En anställd har slutat sin anställning

Den premie som inbetalats efter det att den försäkrade slutat återförs till arbetsgivaren genom att fondandelar säljs motsvarande den premie som ska återföras. I de fall värdet på försäkringen understiger den premie som ska återföras utbetalas endast värdet av försäkringen.

Vid nyanställning

Den uppkomna premieskulden regleras i efterhand genom att en extra-premie aviseras av PP Pension.

17. ÄNDRING AV VILLKOR OCH FONDURVAL

Villkor

PP Pension har rätt att vid slutet av en premieperiod ändra dessa villkor med verkan även för ingångna försäkringsavtal på sätt PP Pension finner nödvändigt eller önskvärt. Ändringar som i allmänhet innebär en betydande nackdel för försäkringstagarna får dock bara göras med dessas samtycke eller till följd av lag, domstols- eller myndighetsbeslut.

PP Pension ska snarast möjligt lämna försäkringstagaren underrättelse om villkorsändring.

Fondurval

PP Pension har rätt att förändra urvalet av fonder som erbjuds. PP Pension kan lägga till nya fonder samt ta bort fonder ur sortimentet. Om en fond som knutits till en försäkring, skulle upphöra eller PP Pension inte längre tillåter fonder för nya premiebetalningar har PP Pension rätt att, efter underrättelse till placeringsberättigad, omplacera den del av försäkringskapitalet som placerats i fonden i annan fond som PP Pension bestämmer. PP Pension har inte rätt att ta ut avgift för sådan omplacering.

18. AVGIFTER FÖR FÖRSÄKRINGEN

Försäkringsavtalet belastas med avgifter för driftskostnader, riskkostnader och skatt genom inlösen av fondandelar. Avgift för drifts- och riskkostnader belastar försäkringen månadsvis. Avgift för avkastnings-skatt belastar försäkringen årsvis.

De aktuella kostnadsuttagen framgår av PP Pensions vid var tidpunkt gällande prislister. PP Pension har rätt att ensidigt ändra avgifterna om PP Pension så finner nödvändigt. Om de fondandelar som hör till försäkringen är fördelade på mer än en fond, tar PP Pension i anspråk fondandelar vid avgiftsuttag i förhållande till deras värdemässiga andel av samtliga till försäkringen hörande fondandelar.

PP Pension har rätt att ta ut avgift vid ändring av försäkring och på sätt PP Pension finner nödvändigt eller önskvärt. PP Pension har rätt att fastställa ett lägsta avgiftsbelopp som vid var tid ska belasta försäkringen och på så sätt ackumulera avgifter som dras vid ett senare tillfälle.

19. RÄNTEBESTÄMMELSER

Dröjsmålsränta

Om utbetalning sker senare än den 25:e i månaden efter den månad då rätten till ersättning inträtt, och PP Pension emottagit fullständigt underlag för utbetalning, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen för tid därefter. Så snart dröjsmål föreligger ersätts eventuell löpande förräntningsrörelseränta enligt nästa stycke med dröjsmålsränta. Dröjsmålsränta betalas inte på belopp hänförliga till Premiebefrielse.

Om räntebeloppet uppgår till mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp utbetalas ingen ränta.

Förräntningsrörelseränta

Kan en utbetalning inte verkställas trots att PP Pension vidtagit de åtgärder för reglering av försäkringsfall som ska göras av PP Pension betalas förräntningsrörelseränta på förfallet belopp från och med den 25:e i månaden efter rätten till ersättning inträtt. Beloppet förräntas med den räntesats som PP Pension vid varje tidpunkt tillämpar. Sådan ränta betalas inte på belopp hänförliga till Premiebefrielse vid arbetsoförmåga.

Förräntningsrörelseränta ersätts med dröjsmålsränta så snart eventuellt dröjsmål uppstått från PP Pensions sida.

Om räntebeloppet uppgår till mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp utbetalas ingen ränta.

20. UTbetalningsBESTÄMMELSER

Utbetalnings- och räntebestämmelserna nedan gäller endast under förutsättning att fondbolagets fondbestämmelser medger att PP Pension kan genomföra handel inom angivna tidsramar.

Mottagare

Utbetalningen sker till den försäkrade eller vid dennes dödsfall till eventuella förmånstagare.

Inlösenvärde

Inlösenvärde är det värde som PP Pension erhåller vid inlösen av fondandelar.

Utbetalning

Utbetalning sker per månad i enlighet med vad som gäller för varje försäkring.

Om fondvärdet vid utbetalningarnas början uppgår till högst 1 prisbasbelopp sker utbetalning i form av ett engångsbelopp, förutsatt att inkomstskattelagen så medger. Vid utbetalningsbelopp som understiger en procent av ett prisbasbelopp, ändras utbetalningstiden så att beloppet överstiger denna gräns.

Utbetalningsdag

Utbetalningsdag är den dag PP Pension genomför utbetalningen. Utbetalningen görs på PP Pensions ordinarie utbetalningsdag om inlösen av fondandelar varit möjlig annars så snart som möjligt. Uppgift om ordinarie utbetalningsdag kan fås från PP Pensions kundcenter.

PP Pension har rätt att ändra utbetalningsdag.

Rätten till utbetalning

Rätten till utbetalning av ålderspension påbörjas med utgångspunkt från avtalad utbetalningsålder enligt försäkringsavtalet.

Rätten till utbetalning på grund av dödsfall påbörjas med utgångspunkt från den dag då PP Pension fått kännedom om dödsfallet. Om PP Pension så önskar ska dödsfallet styrkas. Behövs kompletterande handlingar ska dessa anskaffas och sändas in utan kostnad för PP Pension. Medgivande ska lämnas om PP Pension begär det så att PP Pension kan inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdanstalt, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning.

Vid rätt till premiefrielse anses förfallotidpunkten (rätt till ersättning) vara betalningsdagen för den period som varje premie avser.

När sker utbetalningen

Utbetalning av försäkringsbelopp ska ske senast en månad efter det att rätt till utbetalning inträtt och den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som åligger denne. Om en utbetalning begärs och det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, gör PP Pension inte utbetalningen förrän en månad efter det att utredningen har avslutats.

21. PANTSÄTTNING, BELÅNING, ÅTERKÖP OCH ÖVERLÅTELSE

Försäkringen kan inte pantsättas, belånas eller återköpas och heller inte ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller inkomstskattelagens (1999:1229) regler för pensionsförsäkring. Överlåtelse av försäkring till annan arbetsgivare kan bara göras till följd av byte av anställning och endast om ny försäkringstagare uppfyller PP Pensions vid var tidpunkt gällande regler för försäkringstagare. Överlåtelse ska ske skriftligt och kan endast göras på försäkringstagarens begäran. Den försäkrade har inte rätt att inträda som försäkringstagare/ägaren utan särskilt samtycke från PP Pension.

Om fondvärdet i en försäkring, vid tidpunkten för första utbetalningen, uppgår till högst ett prisbasbelopp får PP Pension återköpa försäkringen. I sådant fall utbetalas värdet som ett engångsbelopp till den försäkrade.

Vid återköp utgår en återköpsavgift, vars storlek framgår av PP Pensions vid varje tidpunkt tillämpade prislister. Återköpsvärdet är lika med aktuellt fondvärde minskat med eventuella återköpsavgifter och upplupna avgifter och skatter.

22. SKATT**Inkomstskatt**

Utfallande försäkringsbelopp inkomstbeskattas hos mottagaren. Premien är avdragsgill för försäkringstagaren inom de ramar som anges i inkomstskattelagen (1999:1229).

Reavinstskatt

Byten av fonder i försäkringen utlöser inte någon reavinstskatt vilket innebär att fondbyten inte behövs redovisas i försäkringstagarens eller den försäkrades deklarationer.

Avkastningsskatt

Enligt lag om avkastningsskatt på pensionsmedel (1990:661) är PP Pension skyldigt att betala avkastningsskatt. För att täcka PP Pensions skattekostnader minskas försäkringens försäkringskapital varje år med motsvarande belopp som PP Pension har betalat i avkastningsskatt. Reglerna avseende hur skatten tas ut ur försäkringen kan ändras av PP Pension om reglerna för beskattning ändras.

23. PP PENSIONS ANSVARSBEGRÄNSNINGAR

Anspråk mot PP Pension kan inte grundas på uppgifter i dokument eller meddelande från PP Pension, om dokumentet eller meddelandet till följd av misstag fått felaktig lydelse, såvida inte PP Pension underlåter att rätta uppgiften snarast sedan felet upptäckts.

PP Pension betalar inte dröjsmålsränta och ansvarar inte heller för förlust som kan uppstå om fondtransaktion, utredning eller utbetalning fördröjs beroende på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, terroristattack, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet som legat utanför bolagets kontroll. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om PP Pension självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Detta förutsätter dock att PP Pension gjort vad som skäligen kan begäras för att undvika skador för försäkringstagare, försäkrade och andra ersättningsberättigade.

PP Pension är inte heller ansvarig för en sådan skada som uppstår i samband med köp och inlösen av fondandelar och som beror på fel i datasystem, dataprogram och annan teknisk utrustning hos extern part utanför PP Pensions kontroll.

Skada som uppkommit i andra fall ersätts inte om PP Pension varit normalt aktsamt.

24. INSKRÄNKNINGAR

Inskränkningar nedan avser rätten till premiefrielse.

Försäkringens giltighet

Om försäkringstagaren och/eller den försäkrade lämnat oriktig uppgift i fråga som har betydelse för att bedöma försäkringsrisken gäller vad som stadgas i FAL. Oriktig uppgift kan i enlighet med gällande lagstiftning leda till att försäkringsersättning nedsätts eller uteblir helt.

Rätt till premiebefrielse föreligger inte när utbetalning av försäkringskapitalet påbörjats eller för sjukperiod som pågår då försäkringen börjar gälla. I det fall premiebefrielsen inte avser hela premien måste försäkringstagaren betala sin del av försäkringen för att försäkringsmomentet premiebefrielse ska fortsätta gälla för hela premien. I de fall försäkringstagaren uteblir med premiebetalningen för sin del av premien i mer än tre månader upphör rätten till premiebefrielse för den premiedelen. Detta även om graden av arbetsförmåga vid senare tillfälle blir högre oavsett om det är en direkt eller indirekt följd av den ursprungliga skadehändelsen.

Rätt till premiebefrielse föreligger inte om arbetsförmågan beror på missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömmedel eller narkotiska medel eller om arbetsförmågan beror på avsiktlig skada.

Vid brottslig handling, krig och politiska oroligheter eller atomkärnprocess gäller särskilda nedan angivna bestämmelser beträffande försäkringens giltighet.

Brottslig handling

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall som den försäkrade har framkallat uppsåtligt eller genom eget vållande på grund av grov oaktsamhet eller handling som enligt svensk lag kan leda till åtal.

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning ifråga om PP Pensions ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte vid arbetsförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses ha uppkommit till följd av kriget eller oroligheterna. Deltagande i militärt FN-uppdrag, uppdrag enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) eller inom ramen för Partnerskap för Fred räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Innan två år förflutit från det försäkringen trädde ikraft, gäller försäkringen inte vid arbetsförmåga som kan anses ha uppkommit till följd av krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller av krigsliknande politiska oroligheter och som inträffar då den försäkrade, utan att delta i kriget eller oroligheterna, vistas utom Sverige i område där sådana förhållanden råder.

Under de två första försäkringsåren gäller försäkringen inte heller vid arbetsförmåga som uppkommit inom ett år efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna. Utbryter krig eller oroligheter medan den försäkrade vistas i området gäller försäkringen under de tre första månaderna därefter.

Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte vid arbetsförmåga, som inträffar till följd av atomkärnprocess, till exempel kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

Särskilt riskfylld verksamhet

Försäkringen gäller inte för den försäkrades arbetsförmåga som drabbar den försäkrade under deltagande i sport och idrott, äventyrlig verksamhet, expeditioner, eller annan riskfylld sysselsättning, som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning av normal omfattning och intensitet.

Nedan ges exempel på sysselsättningar som kan anses som riskfylld sysselsättning:

- boxning/kampsport samt annan motsvarande sport med kroppskontakt,
- fallskärmshoppning, drakflygning, glid- och skärmflygning, ballong- och segelflygning, bungeyjump eller liknande verksamhet,
- dykning,
- hästsport,
- motorsport,
- har/har haft inkomst av: fotboll, amerikansk fotboll, rugby, bandy, innebandy, basketboll, handboll, ishockey eller skidsport,
- expeditions- och äventyrsverksamhet,
- stuntman, luftakrobat eller liknande,
- bergs-, is-, klipp- och glaciärklättring,
- livvakt eller liknande särskilt riskfylld verksamhet,
- förare eller i övrigt tjänstgörande ombord vid militär flygning, avancerad flygning, provflygning eller motsvarande flygning.

Vistelse utom Norden

Rätten till premiebefrielse gäller inte för arbetsförmåga som drabbar den försäkrade under vistelse utom Norden, om vistelsen varar mer än 360 dagar. Denna inskränkning gäller dock inte om den försäkrade eller någon i dennes familj är:

- i svensk utlandstjänst,
- i tjänst hos utländskt företag med fast anknnytning till Sverige,
- i tjänst hos internationell organisation som har fast anknnytning till Sverige.

Vistelse utom Norden anses inte avbruten genom tillfälliga uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller dylikt.

Begränsning av ansvar

PP Pension svarar inte för skada till följd av strejk, lockout, bojkott, blockad, lagbud, myndighetsåtgärd, krigshändelse eller annan omständighet, varöver PP Pension inte råder, och inte heller för annan skada, om PP Pension förfarit med normal aktsamhet.

Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller, föreligger ändå rätt till försäkringens fondvärde om försäkringsavtalet är utformat med återbetalningsskydd.

Sjukdomar som påvisas under de första 18 månaderna

Premiebefrielse utgår inte vid arbetsförmåga som kan anses ha framkallats av nedan angivna sjukdomar eller sjukdomar/symtom som har ett medicinskt samband med dessa. Denna inskränkning blir tillämplig i de fall sjukdomen/diagnosen påvisats av läkare inom 18 månader räknat från den tidpunkt försäkringen trätt i kraft eller senast återupptogs. Följande sjukdomar/diagnoser ersätts inte:

- depressiva tillstånd,
- stressrelaterade sjukdomar, utmattnings-, trötthetssyndrom eller därmed jämställda symtom,
- ålders- eller förslitningsrelaterade smärttillstånd i rygg, nacke, leder eller muskler,
- fibromyalgi eller kroniskt smärttillstånd.

Med sjukdom, syndrom eller tillstånd förstås i detta sammanhang även en diagnos eller symptom, som kan hänföras till WHO:s klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem (ICD), på en sådan sjukdom, syndrom eller tillstånd.

Arbetsoförmåga som inträffar vid senare tidpunkt

Har någon av ovanstående sjukdomar/diagnoser påvisats av läkare enligt ovan och den försäkrade efter utgången av de 18 månaderna åter blir arbetsoförmögen på grund av samma sjukdom eller sjukdom/symtom som har ett medicinskt samband med denna, begränsas ersättningstiden på följande sätt. Premiefrielse med avdrag för avtalad karens lämnas vid arbetsoförmåga längst för tid motsvarande den frisktid som föregått den aktuella arbetsoförmågan. Med frisktid avses tid som förflutit från den senaste tidpunkt då läkare påvisat sjukdom eller den försäkrade varit arbetsoförmögen till den tidpunkt den försäkrade blir arbetsoförmögen på grund av samma sjukdom eller sjukdom/symtom som har ett medicinskt samband med denna. När den försäkrade varit besvärfri från ovanstående sjukdom/diagnos i mer än 36 månader räknat från senaste sjukdomstillfälle, sker därefter ingen begränsning i rätten till ersättning vid arbetsoförmåga enligt ovan.

Undantag

Ovanstående bestämmelser gäller inte för premiefrielse vid post-traumatiskt depressivt tillstånd till följd av yttre plötslig händelse, som inträffat efter det att försäkringen tecknades.

25. ÖVERKLAGANDE AV BESLUT

För PP Pension är det viktigt att få veta om du som kund är missnöjd med någon av våra försäkringstjänster som du köpt av oss. Det kan ha uppstått ett missförstånd som vi tillsammans kan reda ut. På PP Pensions hemsida kan du hitta mer information om hur det går till att överklaga.

Prövningsmöjlighet inom PP Pension

- börja med att kontakta den som handlagt ditt ärende,
- begära omprövning hos klagomålsansvarig hos PP Pension

Prövningsmöjlighet utanför PP Pension för försäkringstagare

- Domstol

Prövningsmöjlighet utanför PP Pension för anställd

- Personförsäkringsnämnden (PFN), de prövar tvister som rör medicinska bedömningar
- Domstol

Information och upplysningar i försäkringsfrågor lämnas dessutom av Konsumenternas Försäkringsbyrå, Konsumentvägledaren i din kommun samt av Konsumentverket.

26. PRESKRIPTION

Rätten till försäkringsersättning upphör om den som gör anspråk på ersättningen inte väcker talan mot PP Pension inom tio år från det att rätten till sådan ersättning enligt försäkringsavtalet inträdde. Den som framställt sitt anspråk till PP Pension inom tio år, har alltid minst sex månader på sig att väcka talan från den tid PP Pension har meddelat sitt slutliga ställningstagande till anspråket. Om ersättningen är periodisk gäller dessa regler varje ersättning för sig.

27. HANTERING AV PERSONUPPGIFTER

Information om insamlade personuppgifter sker i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 (GDPR).

Personuppgiftsansvarig: PP Pension Tjänstepensionsförening 802005-5573 ("PP Pension").

PP Pension behandlar personuppgifterna för uppfyllande av sin avtalsdel och personuppgifterna kan behöva överföras till mottagare som utgör en del i avtalsförhållandet, vilket kan utgöra försäkringsgivare eller andra finansiella verksamheter. Personuppgifterna kommer att behandlas och lagras under avtalets löptid eller senast till den tidpunkt när lagenlig preskriptionstid, för fordringar med anledning av avtalet, har inträtt. För andra ändamål gallras uppgifterna så snart laglig grund för behandlingen upphört.

Mer information kring hur PP Pension behandlar personuppgifter samt vår personuppgiftspolicy hittar du på vår hemsida.

28. SKADEREGISTRERING

PP Pension eller dess återförsäkrare äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.